

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно

шистовия газ, нефта от битуминозни шисти, газа от въглищни пластове (СВМ) и хидравличното разбиване (фракинг)

Ние, коалицията на природозащитни и здравни обществени организации, имаме сериозни опасения относно метода хидравлично разбиване (фракинг) за проучване и добив на шистов газ, нефт от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове (Coal Bed Methane) в Европа. По-специално, заради въздействието в следните области:

- **Климат:** няма научно доказателство, че неконвенционалният газ (като шистов газ и газ от въглищни пластове - СВМ) ще има значително по-ниски общи емисии парникови газове в сравнение с други конвенционални изкопаеми горива (като въглища например);
- **Енергия:** развитието на добива на шистов газ и газ от въглищни пластове (СВМ) ще бъде за сметка на по-евтини и безопасни политики за икономии на енергия и за сметка на прехода към възобновяема енергия и намаляването на емисиите на парникови газове;
- **Замърсяване на водите:** фракингът причинява замърсяване на повърхностните и подземните води (включително и на питейната вода) с токсични химикали, използвани в течностите при хидравличното разбиване и увеличаването на концентрацията на метан и опасни и радиоактивни материали (които естествено се срещат в шистите и въглищата) в тази вода;
- **Използване на водите:** фракингът инжектира огромни количества прясна вода под земята, голяма част от която става безвъзвратно отровена. Това ще създава значителен социален и екологичен натиск, най-малко на местно и регионално ниво и особено в региони, страдащи от недостиг на вода;
- **Замърсяване на въздуха:** операциите по сондиране за неконвенционален газ изпращат в атмосферата сажди и смог, прахови частици, метан и природен газ;
- **Замърсяване на почвите:** фракингът носи риск от изтичане на отпадъчни замърсени води от хвостохранилищата и от внезапното изтичане на концентрати от сондите;
- **Използване на земята:** фракингът нарушава ландшафта и въздейства върху селските райони и тяхното опазване;
- **Шум:** развитието на добива на шистов газ генерира шумовото замърсяване от оборудването и транспорта, което засяга местните жители, животните във фермите и в дивата природа;
- **Сеизмична активност:** фракингът увеличава рисковете от земетресения, които от своя страна увеличават риска от увреждане и течове на сондите за добив на шистов газ;
- **Кумулативни и комплексни здравни и екологични въздействия върху общностите и работещите в индустрията за добив на неконвенционален газ:** фракингът води до още по-голямо допълнително излагане на въздействието на токсични вещества и химикали.
- **Социално-икономическите въздействия върху общностите:** фракингът може да доведе до т.нар. "boom and bust" икономически цикли (характеризирани се с редуващи се периоди на растеж и

April 24, 2012

свиване) в местните икономики, подкопавайки по-устойчивите дейности по отношение на земеделие и туризъм;

Всички тези ефекти имат пряко и косвено въздействие върху индивидуалното и общественото здраве. Много въздействия са не само на местно ниво, но могат да се усетят на регионално и национално ниво, и дори в световен мащаб. Без цялостна научна оценка на въздействието на фракинга, бумът на неконвенционален газ ще се превърне в един огромен експеримент върху околната среда и човешкото здраве.

В допълнение ви обръщаме внимание и на следното:

1. С цел да се ограничи глобалното затопляне под 1,5 градуса по Целзий и по този начин да се предотврати опасно изменение на климата, изкопаемите горива трябва да бъдат премахнати възможно най-бързо. Ние вярваме, че възобновяемите източници на енергия, енергийната ефективност и значителното намаляване на емисиите на CO2 осигуряват единствения жизнеспособен път към устойчива околна среда и здравословно бъдеще. Използването на неконвенционални изкопаеми горива като шистов газ, нефт от битуминозни шисти, газ от въглищни пластове ще увеличи общия брой на емисиите на парникови газове, тъй като по-нататъшното развиване на тези горива ще увеличи световната зависимост от изкопаеми горива и следователно ще забави широкомащабното внедряване на екологично чистите, възобновяеми източници на енергия и енергийната ефективност.

2. „Фракингът“ е високо рискова дейност, която влияе на човешкото здраве и околната среда като цяло. „Фракингът“ за неконвенционални горива противоречи на ангажимента на ЕС за постигане на високо ниво на опазване на околната среда, както е записано в член 37 от Хартата на основните права на ЕС. Също така, член 35 от този договор изисква да се гарантира високо ниво на защита на човешкото здраве във всички политики и дейности на Съюза. ЕС е натоварен с разработването на политики за опазване на околната среда, въз основа на "принципа на предпазливостта и на принципите, които следва да бъдат предприети за превантивни действия, че екологичните щети трябва приоритетно да бъдат отстранени още в началото и че замърсителят ще трябва да ги заплати" (член 191, Договора за функционирането на Европейския съюз). Ето защо ние вярваме, че развитието на неконвенционален газ в рамките на ЕС е в противоречие със задълженията на Договора за ЕС.

3. Ние вярваме, че споменатите по-горе принципи са нарушени, поради липсата на:

- Изчерпателен и детайлен **анализ** от независим от **регулаторната рамка на ЕС орган**, тъй като въпросът се отнася както за проучване, така и за добив;
- Раздели в **Рамковата директива за водите** или в някои от съответните приложими закони (например за подпочвените води, СКОС), които касаят особеностите на „фракинга“;
- Научно изследване на „фракинга“, свързано със **замърсяването на въздуха** и дългосрочните въздействия върху здравето;
- Научно изследване на „фракинга“, свързано със **замърсяването на водата** и дългосрочните въздействия върху здравето (както от замърсяването с естествено срещащи се опасни и радиоактивни материали, използвани при „фракинга“, и от метан и други замърсители на течностите, използвани при „фракинга“, които взаимодействат с продуктите за дезинфекция на водата и др.);

- Пълна оценка на капацитета на всички съответни **печиствателни станции** във всички засегнати страни да се справят с притока на отпадъчни води, както и на разходите за третиране на вода, на принципа "замърсителят плаща";
- Цялостна **оценка на капацитета на контрола и прилагането** на органите на държавите-членки във всички различни области на въздействието;
- Научна оценка на **трансграничните рискове** от замърсяване на водите и замърсяването на въздуха, с участието на обществеността;
- **Зелената книга** на Европейската комисия с пълно обществено участие на всички заинтересовани страни, по области, свързани с въздействието на „фракинг“ дейностите, които не са обхванати от съществуващите регламенти на ЕС;
- Ясен и задължителен набор от най-добрите налични европейски **референтни технологични стандарти (BREF)** за „фракинг“ операторите.

4. Към настоящия момент, няма последователен процес в Европа, който да включва граждани и общности с права във вземането на решения, свързани с шистовия газ, нефтът от битуминозни шисти или газ от въглищни пластове. Свободно и напълно информирано съгласие на местните общности не се прилага за повечето „фракинг“ проекти преди тяхното проучване и експлоатация, а те трябва да бъдат поставени в центъра на дискусиите.

5. Фирми, участващи във „фракинга“ не разкриват и не предоставят изчерпателен и подробен списък на химическите вещества, използвани за всеки проект като по този начин правят невъзможна оценката на околната среда и рисковете за здравето от експлоатацията и проучването (включително въздействието върху целия жизнен цикъл). В момента различните срокове и изисквания в директивата REACH (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals – Регулация „Регистрация, Оценка, Разрешаване и Ограничаване на Химикали“) означава, че информацията за химикали не е автоматично достъпна за обществеността и REACH контролът върху „фракинга“ не може да влезе в сила за дълго време.

Докато всички тези проблеми не се разгледат подробно, ние вярваме, че проучването и добивът на шистовия газ, нефтът от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове, не трябва да продължи. Ние призоваваме всички държави-членки да прекратят всички текущи дейности, да отменят разрешителни, и да поставят забрана върху всякакви нови проекти, независимо дали касаят проучване или добив. Европейската Комисия, като гарант за спазването на законодателството, трябва да осигури своевременно и пълно съответствие на държавите-членки с всички закони на ЕС, които се отнасят до шистов газ, нефт от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове, и да представи законодателни предложения, за да покрие аспектите, които все още не са залегнали в нормативните документи на ЕС.

Ние също призоваваме ЕС, неговите държави-членки и европейски финансови институции да спрат да предоставят финансова или политическа подкрепа по проекти за проучване и добив на шистови газ, нефт от битуминозни шисти и газ от въглищни пластове. Всяка финансова и политическа помощ, предвидена за проекти за шистов газ в развиващите се страни трябва да бъдат пренасочени към производството и насърчаване на възобновяемите източници на енергия и към спестяването на енергия, в съответствие с "Целите на хилядолетието за развитие".

April 24, 2012

Подкрепена от:

Франция

Франция

Германия

Франция

Франция

Европа/Полша

България

България

Европа

САЩ

Испания

Европа

САЩ

Полша

Англия, Уелс,
Северна Ирландия

Ирландия

Южна Африка

Франция

Австрия

България

Европа

Швеция

Международна

Австрия

ERROR: undefined
OFFENDING COMMAND: '~

STACK: